

Азық практикалық сабак

Сабактын план конспектинин структурасы

Оқытушун аты-жөнү: З.А. Жолдошева

Предмет: Медицинские незаведения

Lund: Museum without

Сабактын темасы: Нине сауудан кийинки қабылдоолор.(остановка).

Сабактың Максаты: Міне саюудан кийинки кабылдоону үйретуу жана кондумдорун калыпташтыруу.

Окутуунун нарыйжасыл: ОН-3; ОН-7.

Калыптануучу компетенциялар: КК-3, КК-5

КК-3 Бейтапка түшүнкүтүү формада маалымат берүү, ага процедуралардын манзыбын түшүлүрү.
КК-5 Мелайымдлык процедураларды жана манипуляцияларды колдонуу жана аткаруу.

Билим: Міне сауудан кийнки қабылдоолорду билдишет.

Билгичтик: Ийн сауудан кийинки кабылдоолордо жардам көрсөтө алам.

Кондукт: Нине салуудан кийинки кабылдоотордо жардам көрсөтөм.

Ачык сабакка катышкан студенттердин тизмеси:

1. Шербаева Карина
2. Нурланбек кызы Миранда
3. Сатимбаева Зинаида
4. Токталиева Танга-Бийке
5. Бакытбек кызы Ханзаада
6. Мамиева Зарина
7. Абдурахманова Нурайым
8. Алиева Кумушай
9. Камбалами кызы Каны шай
10. Азиретова Нурайым
11. Анарбаева Айбийке
12. Бектурсунова Сауле

№	Сабактын этаптары	Окутуручунун иш аракети	Студенттердин иш аракети	Окутуруунун натыйжасы	Көлдөнүлгөн метододор	Ресурстар		Убакымт Балл
						7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Үюнштурдуу учурүү: <i>Мүз жаргыч</i>	Жаны темага студенттердин оюн буруу, чыгармачыл ишимдердиктерин активдейтируү.	Студенттин болжомолдуу жсообун алуу.	Жаны темага студенттер дин көңгүлү бурулат.	Мүз жаргыч	Ар кандай оюндар	5	0,1
2	Чын таминырма сын текинергүү:	Сабак башталап алдында доскага өтүп отурган материалга байланыштыу суроолорду илип даирдан, сабак баштапын студенттер келгенде аларга каалаган суроону окуп жсооп беринин сүнүнчтәйм.	Суроолорду окуп чыгын болжолдуу жсоопторду айтышат: 1. Дары таркабай калган жердин иринге айланып кечуусу. 3. Инфильтрат деген- бүт сайсан уколдун таркабай калуусу. 4. Аба эмболиясы бул тамирыга абанын кирин кемүүсүн айтабыз	Студент өтүлгөн материалды кайталаат.	Блиц-суроо	Таркабай материал- дар	20 мүн	0,2

3	<p>Таныч билимдерди актуалдаш Түрүү</p> <p>Мээ чабуулту – текст таралылам.</p>	<p>Болжолдуу жсооттор: Текст менен шитешем. Окуу чысын байланыштарын корсөтүшөм.</p>	<p>Өтүлгөн жана жанры теманын байланыш- тырып, актуалдаш- тырат,</p>	<p>Мээ чабуулу. Тарката материалдар.</p>	<p>Плакат- тар. Тарката материал- дар.</p>	15	0,1

4	Жакын материал-ды өздөштүргүү:	Таржама материалдарды таржатып берип, практика жүзүндө корсөтүп берини үчүн студенттерди чакан тайналарга белем.	Биргелеп ин изилдөө стратегиясында иммердикти активдештиришиет материалда материалдагы текстни окуп чыгып, ролдорду белгүштүрүшүп, чакан тайналарда шишеит.	Чыгармачыл нижеродикти активдешти- руу (ЧИА). Ролдук оюндар (РО). Чакан тайналарда шишөө (ЧТ)	Чыгармачыл нижеродикти активдешти- руу (ЧИА). РО. ЧТ. 0,1
5	Жакын мате- риалды быныкто: Кылдаалдык тапиыр- маларды чечүү.	Чакан тайналарга көрдәалдык тапиырмалар шишөө айтылат.	Чакан тайналар кырдаалдык тапиырмалар бынык- тасат.	Өздөштүр-ген жакын материал-ды шишөө.	Таржама материал- дар, практика лык материал- дар, жабдуулар, сүрөттөр, плакаттар. 0,1

6	Жылдызык Тоо	Инде сауудан күйинки кабылдоолордо жардам кърстүүнүбилишт жана кондукторду аткара алышият.	Инде сауудан күйинки кабылдоолордо жардам билишт жана кондукторду муляждарга кърстүп бершиет	Максаттуу окууга мотивациясы калыштанат	10м
7	Үйгө тапиырма берүү	Инде сауудан күйинки кабылдоолордо жардам кърстүүнүүгүрөнүү	Тапиырманы жазып алыса кондуктору калыптанат	Жоопкерчилүк, кызыгүү кондуктору калыптанат	Вендин диаграммасы
8	Баалоо критерий- лери.	Сабактын башында тапшылга 2 студентти эксперттын иапашын сүнүштәйм (баалоун критерийни түзүп иштөөнүлөт).	Эксперттер сабактын ар бир этапына көз салышип, баалашып (озун-озу баалайт).	Тапшаш- тарын жана өздөрүн жана теменин компепен- чиясына карал баалоону үйрөнөт жана сын тицирлерди туура кабыл алууга, көмчидиктер ин жоогула базытталы шат).	Баалоо (Сээдүк метод) үзүүлэлт Баалоо крите- рийлери. 2мут

Жаңы тәма: Ыйне сауудан кийинки конъюнчика оорулар (кабылдоолор).

План:

1. Инвекциялык кабылдоолордун түрлерү
2. Инвекциядан кийинки кабылдоолорго бириңчи жардам көрсөтүү
3. Анафилактикалык шокто жардам көрсөтүү

1. Инвекциялык кабылдоолордун түрлөрү.

Ийне саюуда болуп калуучу кабылдоолор (остсложнени) төмөндөгүдөй төрт топко бөлүпчөт:

1. Аспитиканын эрежелерини толук сакталбай калган учурларда болуучу кабылдоолор (остсложнени).
2. Ийне саюунун эрежелерини түүра эмес аткарган учурда келип чыгуучу кабылдоолор (остсложнени).
3. Ийне саюучу жердиди түүра эмес тандан келип чыгуучу кабылдоолор (остсложнени).
4. Аллергиялык мүнөзөдүгү кабылдоолор (остсложнени).

Аспитиканын эрежелерини толук сакталбай калган учурларда болуучу кабылдоолор (остсложнени).

Инфильтрат - тери астына жана булгучук ичине ийне саюудан кийин пайды болуучу кабылдоо (остсложнение).

Инфильтрат ийне саылган жердеги жумышак тканадардын каттуу тармын, берч болуп калышы менен мүнөзделөт.

Инфильтрат көбүнчө төмөнкү учурларда пайды болот:

- ийне саюу мокок ийне менен жасасалганда,
- булгучук ичине ийне саюуда кыска ийнени пайдаланууда,
- бир эле орунга кайра-кайра ийне сая берүүде,
- майлуу дары эритмелерин иштептастан муздак буюнча жасаган учурда.

Инфильтрат пайды болгондо жылтыруучу компресс же ийдээдегер жасамаш тарата болсо грелка көнөү көрек.

Абсцесс (лат. *abscessus*) – шайе салылган жердеги жүзимдек

тканадардың ириңдеп сезгенүүсү, шайе салылган жердин күрчап түрган тканадарда ишогендик мемброна менен чектелген ириңге толгон көндөй пайды болот. Ириңдеп туучу **микроорганизмдер** (стафилакокк, стрептококк жана бацил) жасаралған тери, чөл аркылуу организмге кирп, же айрым органадарга (мээ, боор, отко жана бацил) лимфа, каннамырлар аркылуу тараалат. Канга киргөн микроб аны сезгендип, ириңдептөт, тканадар бузулуп, ириң көндөй пайды болот. Абсцесс озын эле же башка бир оорунун кабылдоосунан пайды болтучу мумкүн.

Теридеги же былжыр чөлдеги абсцесссте ал жер кызарып ишиштүп, ысышт, лукулап ооруйт, дөненин температурасы да көтөрүлөт. Ал эми терең жайлайсан абсцесссте онол органадын шин бузулат, дөнө ысышт, ооруйт. Организмдин коргонуу реакциясынын наатынжасында ириңдеген жердин айланасында жасаралыбасан ткандан чектөөчү жуска чеккабык пайды болот. Күчөген абсцесссте ириң көндөйнүн ириң тез толуп, чөл жасарылып, ириң териге, ички орган көндөйнүн (ищеги, карын, бронхтор жана башка) тәэп чыгуу менен андагы жасабыркоо басаңдайт да, ириңдеген жер айыгыны мумкун. Бирок бардык учурда эле ириңдеген жер айыгын көтпейт. Абсцессти хирургиялык жол менен дарылого болот.

Сепсис (литерки грек. σῆψις – чирку, кандин бузулушу, жалпы ириңдүү инфекция, ириңдүү кан)

Сепсис-жазалы инфекциялык ооруу. Ийне саюуда, кан куюуда аспептика эрежелери етө одино бузулганда жана стерилизацияланбаган дары эритимелерин пайдалангандан келип чыгат. Бейтаптын жалпы абалы начарлап, дөнө үсүстүмсөсү жогору көтөрүлөт. Оорунун белгилерине карата (специфическое) атайын дарыллоо шитери жүргүзүлөт

Сепсистин оор формасы

Сепсистин оор формасындагы кандың микроб көбейүп, анын тиричилик аракеттеринен пайды болгон уу заттардың көзөндеңе чөлөнгөн жаңы сарғаюштап, кызыл бүдүрлөр чыгат. Бара-бара интоксикация күчөт, өлүм коркунучу түулөт.

Сепсистин жекешил формасы

Сепсистин жекешил формасындагы микроб көбейбөй, алар көн ағымы менен ал кайсы орган менен тканьдарга жетип, ал жерде көптөгөн жаңы ириңдүү очоңторду пайды кылат. Бул учурда сепсис көлкө соозулуп улам жаңы ириң очоңу пайды болгонда оорулунун обалы начарлап, ириң жарылганда же операция жолу менен жарыл тазалаганда обалы очоңулуп турат.

Сепсистин дарыллоо

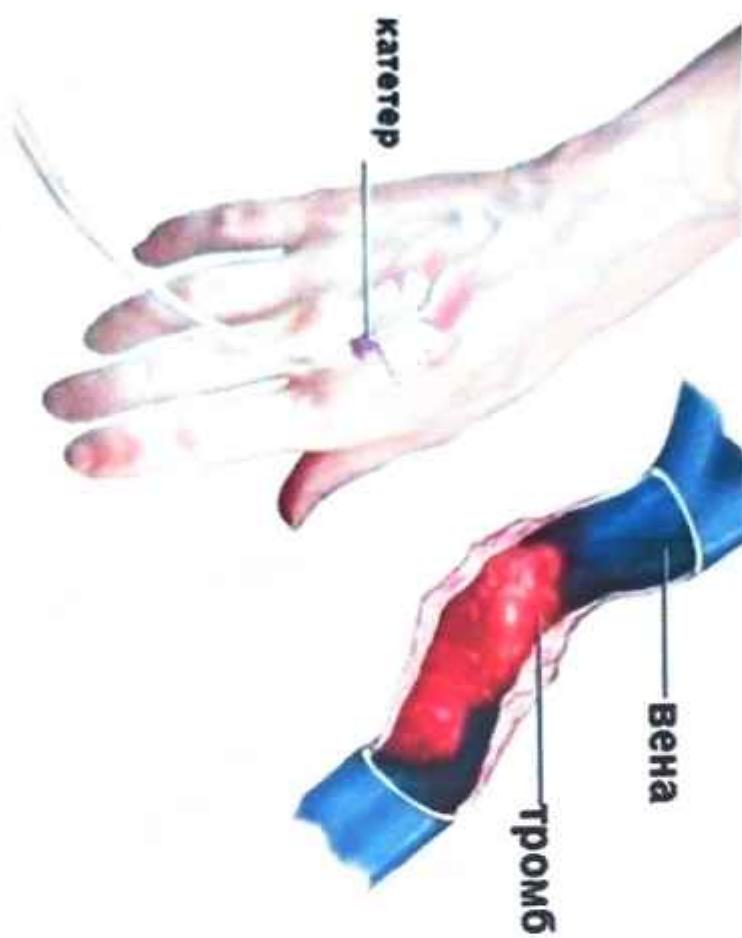
Сепсистин дарыллоо ооруканада гана жүргүзүлөт.

Сепсистин алдын алуу

Алдын алууда ал кандай ириңдүү процесстердө (ириңдүү жараат, сыйдоок, флегиона, көбүргөн) өзубагында врачка кайрылуунун маниси чоң. Айрыкча бир жер ириңдеп түрганда жалтын албадын начарлашын (дөне ысып, чыгарыгүү) байкалаганда сак болту керек. Кырсыктан сактанаунун, эгерде терини сыйрып же чийин алса, анын өзүбагында тазалап, тажуунун маниси чоң. Гөрөтүүндө төрөгөн алдын маниси ымыркай баланы кароодо, аспептика эрежелерин түрүн сактоо сепсистин алдын алат.

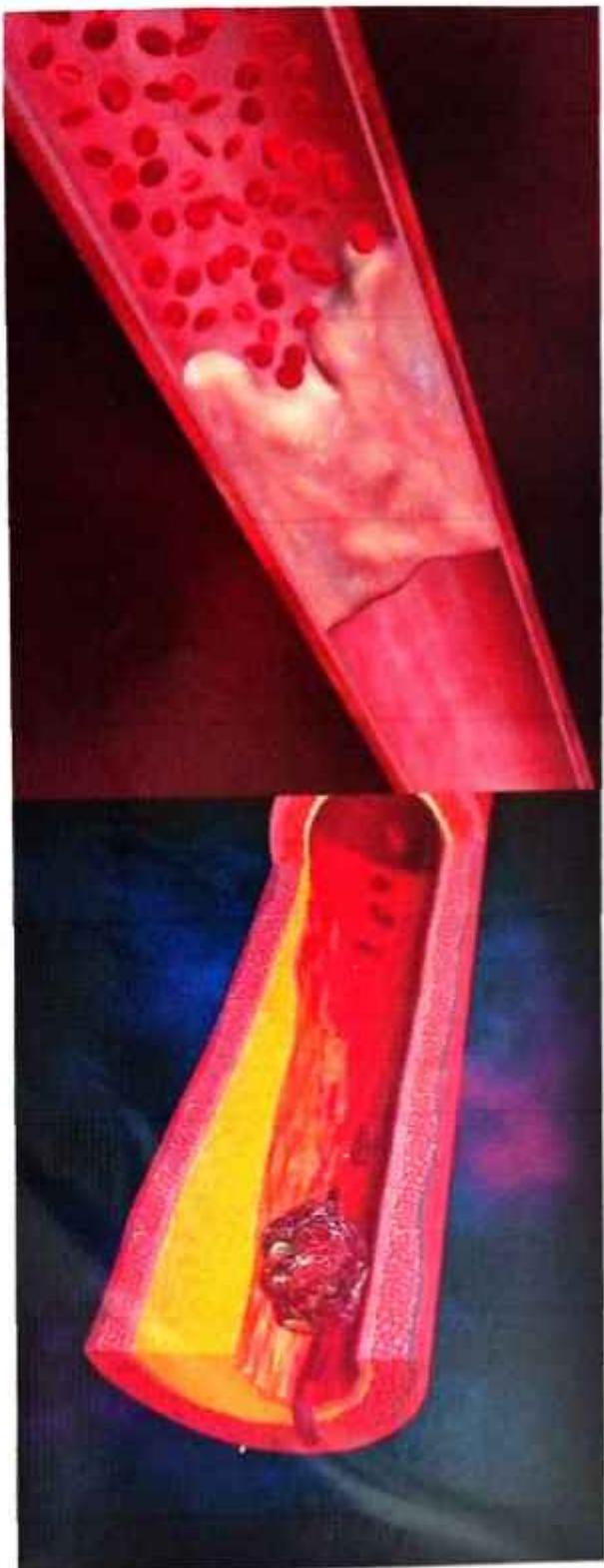
Ийнесауын эрежелерин тура месетка гана чурдакелиңиң үшүкабы идоолор (остложнения).

Тромбофлебит - уюган кан (тромб) венанын тайды болту менен сезениши, бул бир эле венага кайра-кайра шие сал берүүдө, же аччалык күрч эмес ийнелерди пайдалануудан да тайды болот. Анын белгилери: оору, теринин кызарышы, жана венанын жасурууңда инфильтраттын тайды болуучу. Мында бейтаптын дөне табы субфебрильдуу болушу мүмкүн. Дарылоо шитери дарыгердин көрсөтмөсү менен экспрессиялдан.

Эмболия — кан тамыр же лифа тамырлары бөюнча ар кандай белгілдердүн — эмболдордун жылып, аны бүтеп калыны. Эмболияны көбүнчө тромб пайды кылат (*тромбоэмболия*). Андан башка кан же лифа тамырлары аба, газ май жасана башкалар менен да бутемелдиу мүмкүн. Эмболияның белгилери тромбдун пайды болуучуна, кан тамырга жараша болот. Вена эмболиясы көп кезиктейт. Кол же бут артериясының эмболиясында органга кан жетпей, оорыт, күбәрат, мұздайт, ал жердин сезгичтеги жоголуп, ткань жасана орган некрозға чалығат. Эмболияны консервативдик жана хирургиялық жол менен дарылайт. Консервативдик дарылоодо спазма, кандын уюшуна карни дарылар берилет. Эгерде мындан дарылло жардам бербесе хирургиялық жол колдонулат.

Май эмболиясы— майтуу дары эритмелер венага түшүп кала түрган болсо, (*вена ичине май эритинидлери сайылбайт!*) ал кан айлануу агымы менен откө кан тамырына чейин барат.

Откө кан тамырларынын май эмболиясының белгилери-капыстан кармаган дем кыстыштуу, жөтөл, дөненин жогорку бөлүгүнүн көгөрүп чыгышы (цианоз), көкүрөк клеткаларының кысылыши менен мунездөлөт.

Аба эмболиясы- вена ичине шиңе саууда абанын вена ичине кирил кетүүсүнөн уламбат тез пайды болуучу коркунчуттуу кабылдоо (остознени). Аба эмболиясынын белгилери да майдыкы сыйктуу эле, бирок ал абдан тез пайды болот, анткени вена чоң болот жана анатомиялык жактан өткө талырларына жасын жайгашкан.

Некроз (грек тил. алг. *некрός* — сүлк) — тириү органында айрым болтугуну, ткань же клемкаларынын олуу (жасансыздандыши).

Калыңдыруу 10%-дегенде эритмессин венанын ичине эпизодик менен сайланадай болот. Эгер дары эритмессинин дары төн тери астына түшкөн болсо, мындай учурларда ийне сайлан жерге же анын тегерегине настрий хлоридинин 0,9%-деген изотоникалык эритмессин 50-80 мг салу керек. Бул 10%-деген калыңдыруу дары эритмессинин топтолуушун кыскартып, анын дүүлүктүрүүчү дракетин басаңдатат. Бирок бул жерге муз баштыкчасын коюуга болбайт, анткени,

Некроздин пайды болтушина

- механикълык,
- физикалык (*траума, үчүрк аттуу, күйүк*),
- химиялык (кислота, жегич) таасирлер,
- кан менен жабдуунун бузулуши,
- нервдешириүүнүн бузулуши жана башкалар себеп болот.

Некроз болгон органының структуралык элементинин бузулуши жана үулануусуна жарааша функциясы начарлайт (Гангреңа).

Гематома (теринин астына кандын

жылдызы)-ийне саудагы чоркоктуктапан
улам пайды болуши ыктымал. Бүл учурда
теринин астында кочкүл кызыл тақ пайды
болот, анткени ийне венанын эки кабатын тен
тешин отуп кеткендиктен, как булчунга ағып
тушиш. Мындаи учурда ошол венага ийне
саууну токтотуп, бир нече мунгөт спиртке
матынган кебез менен басып түрүү керек.
Гематома болгон жерге жарым спириттүү же
магнезий дары эртимеси менен болгон
жылытуучу компресс жасоо зарыл.

Ийненин сыйныши: эгерде ийне заводон сапатсыз чыгарылса же ийне салууда бейтапка ийне саярдын алдында түшүндүрүү шитери жүргүзүлбөй, антын булчумдары кысылыганда жана адамга тиек турган болонча инъекция жасалганда ийне сыйнил катышы мумкун ошондой эле ийненин катышы дөнеде катып кетет. Мындан учурда ийненин учу корунуп турса тинчт менен тартып алуу керек. Эгер көрүбөсө хирургиялык жол менен чыгарылат.

Дары қараждаттарын жаңылғы берүүдөгү ишне саюудан кийинги татаалдашкан, бейтаптын өмүрүнө коркунуч жаралткан кабылдоону пайды кылат. Мындай учурларда ишне салған жерге же анын тегерегине нарий хлоридини 0,9% изотоникалык эритмесин НАС1 50-80 мл саюу керек. Бул жаңылыш сайынды дары эритмесинин топтолупчун кыскартып, анын дүүлүктүрүчү аракетин басаңдатат. Ишүндай эле максат менен ишне сайындын жерге муз баситыкчасын койсо да болот.

Ишне саюучу жереди туура эмес тандап алуудан келип чыгуучу кабылдоолор.

1. Липодистрофия-тери астындағы май клетчаткарынын май клеткалары азайып, дистрофикалык өзгөрүшсө дүнишарланышы. Май тканадарынын эрүүсүнөн улам тери астында кичинеке чүнкүрча пайды болот. Бул инсулин эритмесин кайра-кайра бир эле жерге жассай берүүдөн улам келип чыгуучу кабылдоо.

2. Нерв талырынын жабыркоосу- шиненин учу нерв талырга тийин кетүүде же сайындын калуудан улам пайды болот. Нервтин сезгенүүсүнүн натыйжасында бейтаптын кыымыл-аракети төмөнделт, буттары бастай калышы да ыктымал (паралич). Мындаи учурда бейтапты дарылгоо дарыгердин көрсөтмөсү менен жүргүзүлөт.

3. Сөөк тканадарынын жабыркоосу-өтө арык болгон бейтаптарга жана жасаш балдарга ишне саюуда өтө кылдатык менен жасасабаса, ишне сөөктүн үстүнкү бетине чийин жетеп, периостит кабылдоосун пайды кылат. Ишне сая тураган жерди кол менен сыйналап көрүп, туура тандоо керек. Дарылгоо дарыгердин көрсөтмөсү менен жүргүзүлөт.

Аллергиялык муноздөгү кабылдоолор.

Нине сапу жолу менен жасалған дары карақаттарына болгон аллергиялык реакциялар: қызылча, каттуу кармаган сасык тұммоо, көпик шиншигі түрүнде болуңу мүмкүн. Аллергиялык муноздөгү кабылдоолордун эк коркунчылуу түрү - **анафилактикалык шок**. Бейтапта аллергиялык реакция пайды болуп келе жаткандығын тохтоосуз дарыгерге билдируу керек жана тохтоосуз чукул жасардам көрсөтүү зарыл.

Анафилактикалык шок дары карақаты салылғандан кийинки бир нече секунданын же мунитүн ичинде өнүгөт. Шок канчалык тездик менен өнүксе, анын натыйжасы ошончолук жасап болот. Җағылғандай тездик менен жастылған шок өлүм менен аяктайт. Көп учуруда анафилактикалык шок төмөндөгүй белгилер менен коштолот: теринин жасылы кызарышы, будурлардың ығысы, ықиын жөтөлүү, тыңчсыздандуу, дем алуу ыргагынын бузулушу, кусуу, артериялык басымдың, жүрөктүн қагынынын жана аритмиянын төмөндөшүү. Анафилактикалык шоктүн белгилери ар кандай убактарда пайды болуп, ал өлүм менен аяктасы мүмкүн. Өлүм көбүнчө бронхоспазмын натыйжасында аба

жеттегендикten, өткөнүн ишиүүсүнөн, күрч кармаган жүрөк кал таңыр аракеттеринин жетишисиздигинен улам келип чыгат.

Анафилактикалык шок учуруда бейтапка токтоосуз тез жардал көрсөтүүлүү үрааттуу тартиби.

1. Бейтапка берилген жаткан дары эритмесин берүүнү тездик менен токтомур.

2. Нине сайылган жерден 10 см жогору жетүт байтагычы менен кысып, 10-15 минута байлап турруу.

3. Нине сайган жерге же анын тегерегине 0,1% дүү 0,5-1,0 мл адреналиниди тери астына сайду керек.

4. Бейтапты чалкасынан жасакызып, бут жасына жазоючаны коюп, бир аз бийиктемеп, көтөрүп коюу керек жана башын бир жасын көздөй бурут, дем алуусун көзөмделөө. Аба жетиштей, дем алуусу кыйындан баралса бронхоспазмада кариы 10 мкг-2,4 % эуфитин дарысын натрий хлоридинин 0,9% дүү изотоникалык эритмеси менен кошум, вена кан тамырына сайду.

5. Преодназатон же гидрокартизон дары каражаттарын бейтаптын салмагына жарасаша (1-2 мг на кг) бүлүчүн ичине жасоо керек.

6. Артериалык кан басымды өтчөп, 0,1%-1,0 мл адреналин жасоо, эгерде артериалык басым нормалдуу көрсөтүүчөөчөн көтөрүлбөсө, 15-20 минутадан кийин адреналин жасоону улантуу керек.

7. Реакцияны басандатуучу антигистаминдик дары каражаттарынан төмөнкүлөрдү: 2,5%-4,0 мл супрастин, 2% -2,0 мл же 1%-5,0 мл димедрол жасоого болот.

Мындан аркы үзүүлүктүсүз жардам көрсөтүү бейтаптын жатын абалана жарасаша жүргүзүлөт.

Анифилактикалык шокко кариы күтүшчаның ичиндең дары карақалттарынын тиімдеси.

№	Дары карақалттарынын атаптыштары	Әлдел тиұру	саны
1	Адреналин 1% - 1,0	ампула	3
2	Норадреналин 1,0	ампула	3
3	Мезатон 1% - 1,0	ампула	3
4	Преднизалон және гидрокортизон	ампула	3
5	Дексаметазон	ампула	3
6	Эуфиллин 2,4% - 10,0	ампула	3
7	димедрол 1%	ампула	3
8	Таєсегіл же супрастин	ампула	3
9	Прометазин 2,0	ампула	3
10	Натрий хлорид 0,9% - 400,0	флакон	1
11	Глюкоза 5% - 400,0	флакон	1
12	Глюкоза 40% - 10,0	ампула	3
13	Строфантин же дигоксин, корглюкон	ампула	3
14	Кордиамин 20% - 1,0	ампула	3

15	Кофеин натрия бензоат 10% - 1,0	ампула	3
16	Витамин В1 - 1,0	ампула	3
17	Ананьин 50% - 2,0	ампула	3
18	Промедол 1% - 1,0	ампула	3
19	Спирт 96*	грамм	50
20	Инфузионная система	дозана	2
21	Шприц 5,0	дозана	5
22	Шприц 2,0	дозана	5
23	Шприц 10,0	дозана	5
24	Жгут байлагычы	дозана	1
25	Стерилодук кебез	грамм	50

Адабияттар:

Негизги адабияттар:

1. «Основы сестринского дела» Ростов на Дону 2013г Т.П. Обуховец, Т.А.Склярова, О.В.Чернова, 16-е издания.
2. «Основы сестринского дела» Ростов на Дону 2013г Т.П. Обуховец, Т.А.Склярова, О.В.Чернова
3. «Основы сестринского дела» Москва 2001г. В.Р.Вебер, Г.И.Чубаков, В.А.Лапотников.

Кондуктор адабияттар:

4. Мухина С.А. «Общий уход за больными». Москва 2009 г.
5. Яромич И.В. «Сестринское дело», Москва «Оникс» 2007 г.
6. Чубаков Т.Ч., Фрике Э.Б., Халики В. «Основы сестринского дела в семейной медицине», Учебное пособие, том 1,2 Бишкек 2005 г.
7. Н.М.Сарбагырова «Сестринское дело» Бишкек 2012 г.
8. Ассоциация сестринских персоналов Кыргызстана Министерство здравоохранения Кыргызской Республики «Стандарты сестринских манипуляций и сестринского ухода»,
Бишкек 2004 г.
9. Приказ № 76 от 12.01.12 « Об утверждении инструкции по инфекционному контролю в организациях здравоохранения КР» Бишкек 2012
10. Приказ № 214 18.03.2018 г « Об утверждении стандартных операционных процедур», Сбор регистрация классификация и утилизации медицинских отходов»
11. Приказ № 303 от 28.04.2018 « Инструкция по лабораторной диагностике ВИЧ-инфекции в КР»
12. Приказ № 524 от 20.07.2018 « О мерах по профилактике заболеваемости вирусным гепатитом в К.Р.

Нине салуудан кийинки кабылдоолор төмөнгө быныштоочу тест:

1. Объясните, что называется инъекцией:

- А. Введение лекарственных средств; п/к; в/м; в/в; при помощи шприца
- В. Введение лекарственных средств через рот
- С. Введение лекарственных средств через в прямую кишку
- Д. Введение лекарственных средств под язык.
- Е. дары коражатын жүлгүнгө берүү.

введение лекарственных средств в спинной мозг

1. Инъекция дөсөн жандай атап бериниз:

- А. Доры коражатын булчук ичине, тери остьына, тери ичине, күрең кан тамырса шприцтин жордамы менен берүү
- В. Доры коражатын сооз оркылуу берүү
- С. Доры коражатын түз ичеги оркылуу берүү
- Д. Доры коражатын тилдин остьына берүү.

2. Узнайте, после какой инъекции возникнет тромбофлебит:

- А. Внутрижной
- Б. Подкожной
- С. Внутримышечной
- Д. Внутривенной
- Е. Внутриarterиольной

2. Тромбофлебит кайсы инъекциядан кийинки болоорун билиниз:

- А. Тери ичине
- В. Тери остьына
- С. Булчуга
- Д. Венога
- Е. Артерияга

3. Назовите что применяется сестринское mestorolstvo при инфильтрате:

- A. Холодного компресса
- B. Примочки
- C. Согревающего компресса
- D. Пузыря со льдом
- E. Лекарственного компресса

3. Инфильтрат болгондо мөдайым эмне колдонорун айтыныз:

- A. Муздак компресс
- B. Дары суюктуктары
- C. Жылтытуучу компресс
- D. Муз баштыкчасы
- E. Дарылоочу компрес

4. Перечислите, о мертвение ткани при инъекции:

- A. некроз
- B. абсцесс
- C. сепсис
- D. флегбит
- E. Тромбофлебит

4. Инъекциядан кийин тканьдардын өлүшүн тизмелениз:

- A. некроз
- B. абсцесс
- C. сепсис
- D. флегбит
- E. Тромбофлебит

5. Назовите какой препарат не используют при аллергии:

- A. Дицедрац
- B. Нистатин
- C. Супрастин
- D. Диазолин
- E. Кетотифен

5. Алергияга кайсы препарат колдонулбадын атапыз:

- A. Дицедрац
- B. Нистатин
- C. Супрастин
- D. Диазолин

E. Кетотифен

6. Назовите при осложнение внутрисеннной инъекции при нарушении правил асептики:

A. Анафилаксия

B. Тромбофлебит

C. Сепсис *

D. Гематома

E. Инфильтрат.

6. Венага инъекция жасоодо асептика эрежелерин одино бузган учурда келип чыгуучу кабылдоону атандыз:

A. Анафилаксия

B. Тромбофлебит

C. Сепсис *

D. Гематома

E. Инфильтрат.

7. Перецилиите, осложнение подкожной инъекции при нарушении правил асептики:

A. Тромбофлебит

B. Анафилаксия

C. Сепсис

D. Гематома

E. Инфильтрат.

7. Тери астына инъекция жасоодо асептика эрежелерин бузган учурда келип чыгуучу кабылдоону караныз:

A. Тромбофлебит

B. Анафилаксия

C. Сепсис

D. Гематома

E. Инфильтрат.

8. Как называется Абсцесс:

A. Омертвение тканей

B. Гнойное воспаление мягких тканей*

C. Воспаление мягких тканей

D. Уплотнение тканей

E. Гиперемия, отёчность

8. Абцесс деген эмне атандыз:

A. Ткандардын өлүсү

B. Жумшак ткандардын ириңдеп сезгенүсү

C. Жумшак ткандардын сезгенүсү

D. Ткандардын каттуу тартыши

E. Гиперемия, шишик

9. Назоените в каких инъекциях появляется после инъекционное осложнение инфильтрат:

- А. После внутривенного вливания
- В. Внутреннюю поверхность предплечья
- С. Внутрикожной инъекции
- Д. Подкожной и внутримышечной инъекции
- Е. После струйного вливания

9. Кайсын инъекцияда инфильтрат кабылдосту пайды болорун атапыз:

- А. Күрөө кан тамырына тамчылаттууда
- В. Билектин ички бетине
- С. Тери ичине
- Д. Тери астына
- Е. Күрөө кан тамырына берууде

10. Опшитте, жесткую реакцию после присеки:

- А. Мелкоточечная сыпь
- В. Полос, рвота
- С. Краснота, инфильтрация
- Д. Обицая слабость,
- Е. Тахикардия

10. Вакцинациядан кийинки эсергеликкүү реакцияны суроңтоо берилдэгі:

- А. Токтаган исиреккөр
- В. Диарея, кусуу
- С. Кызаруу, инфильтрация
- Д. Жалты атсыздык
- Е. Тахикардия

Тесттін жооптому (тестте 10 суроо бар):

- 8-10=0,3 балдык баа “5” ЭҢ ЖАСАКИЫ
- 5-7 =0,2 балдык баа “4” ЖАСАКИЫ
- 2-4=0,1 балдык баа “3” КАНААТТАНДЫРААРЛЫК

1-семестрдеги практикалық сабактар үчүн: - 0,5 балл.

- сабакка көтүшкөн үчүн - 0,1 б.
- ситуалдык маселелерге жана тесттерге жоопторма - 0,1б.
- мұляждар менен шығарма жасана практикалық көндүмдер: 0,2 б.
- күнделіктірдү долбоорлоо (сүрөт, таблица, кроссворд) -0,1 б.

Ачык практикалық сабакка катышкан окутуучулар жана студенттер.

Медайым ишинин негидери түксынын
окутуучусу Жолдошева Зулфиянын
ачык амалият сабагына

Р е ц е н з и я

*Ачык амалият сабагынын темасы: Ийне сайуудан кийинки
кошумча оорулар (кабылдоолор).*

Сабагынын план конспектисинде сабактын максаты, күтүлүүчү натыйжалар көрсөтүлгөн. Сабактын темасы типтүү жана жумушчу программага дал келет. Сабактын усулу жаңы инновациялык технологияларды колдонуусу, сабактын жабдылыши толугу менен көрсөтүлгөн жана талапка жооп берет.

Стандарттка ылайык сабактын жабдылыши окуу китеби, план конспектиси, плакаттар, класстерлер, көрсөтмө материалдар, бышыктоочу тесттер, видеолор ошондой эле муляждар көрсөтүлгөн. Сабак өттүүдөгү окутуучунун жана студенттердин шимердүүлүгү да жазылган. Сабактын регламенти туура бөлүштүрүлүп, уюштуруу мезгилиnde темага ылайык жана тарбиялык мааниси да бар максатка ылыйыктуу мээгэ чабуул жасалышы, студенттерди кызыктыруучу таркатмалары да бар экендиги көрсөтүлгөн.

Ачык амалият сабагын өтүүнү сунуштаймын.

Рецензент:
Барынбаева А.-

Медайым ишинин негиздери
ПЦКсынын окутуучусу
Жолдошева Зулфия Акрамовна
ачык амалият сабагына

Сын пикир
Өтүлгөн ачык сабактын темасы:

Ийне сайуудан кийинки кошумча оорулар
(кабылдоолор).

Сабака катышкан тайпа: СД2-23

Студенттердин саны: 14.

Өтүлгөн күнү: 21.12.2023-жыл

1. Медайым ишишин негиздери пцксынын окутуучусу Самсиева Айнагул.
Сабактын темасы типтүү жана жумушчу программасына дал келгенин
байкадым. Жумушчу программадагы жана электрондук журналдагы
өтулүүчү ачык сабактын темасы дал келди. Сабактын план
конспектисинде күтулүүчү натыйжалар жана компетенциялар
калыптандырууга багытталган. Сабактын максатын окутуучу
студенттер менен чогуу аныктап алды.

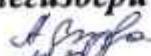
2. Медайым ишишин негиздери пцксынын окутуучу Жээнбекова Гулбарчын
сабактын темасы типтүү жана жумушчу программасына дал келет жана
сабактын жабдылыши, окуу китеби, стандарттар, плакаттар,
медициналык каражаттары жана муляждары бар. Сабак мыкты
уюштурулуу менен бирге студенттерди өзүнө тарта алды жана берилген
суроолорго студенттер да так жооп берип жатышты. Жаны теманы
өтүү учун плакаттары, көргөзмө куралдары, жетиштүү болду.

3. Медайым ишишин негиздери пцксынын окутуучу Асанбекова Зуура өтүлгөн
темадагы план жумушчу программасына дал келет жана сабактын
жабдылыши, окуу план конспектиси, таркатма материалдары, тесттер,
плакаттар, медициналык каражаттары, муляждар жана сабакты
бышыктоочу видеолор көрсөтүлдү бар. Сабак мыкты уюштурулгандыгы
окутуучунун өзүнүн кесибин мыкты өздөштүргөнү менен студенттерге
жеткиликтүү терен билим бере алгандыгын байкадым. Студенттер да өтө
активдүү жакши маанайда, өздөрөн эркин алып жакши катышышты.

Сунуштар: Сабак өтүүдөгү тажрыйбасын жаш окутуучуларга жайылтуу
сунушталды.

Чечим: Медайым ишишин негиздери пцксынын окутуучусу Жолдошева
Зулфиянын амалият сабагы максатына жетти жакши деп бааланды.

Медайым ишишин негиздери пцксынын окутуучулары:

1. Самсиева А.Ж. -

2. Кыдыршаева А. -

3. Баянбаева А. -

4. Сеитова Г. -

5. Жээбекова Б. -